

Medlem af Taksationskommissionen, og vi satte Prisen op til 100 Kr., men hvis vi skulle gaa efter den virkelige Værdi, den har som Shingles — de kunne bruges til Bygninger, og der er stor Efterspørgsel efter dem rundt omkring — ville vi komme til at betale saa store Summer, at vi ikke kunne være tjente dermed. Det, som har været vurderet til 50—100 Kr. pr. Td. Land, vilde faa en Værdi af mindst 10,000 Kr. (Modsigelse). Ja, det er nu sikkert, dersom den paagældende Lodsejer skal have Betaling i Forhold til det, han kan faa for sine Shingles. Jeg kan ikke se andet, end at denne Lov hjælper de større Lodsejere, eller Godsejere for at bruge det rette Ord, til at faa større og større Indtægter; thi det er jødem, der have de fleste Jorder, og det er ogsaa paa deres Grund, at de fleste store Grusgrave og lignende findes. Men at gøre Kommunerne Uret for at gavne de store Lodsejere, det tror jeg, hverken det ærede Medlem for Præstø Amts 2den Valgkreds (A. Jensen) eller det ærede Medlem for Odense Amts 5te Valgkreds (Lohmann) havde til Hensigt, men mod deres Vilje ville de komme til at gøre det. Det undrede mig nu, at det ærede Medlem for Præstø Amts 2den Valgkreds er blevet saa, ja ikke grundlovstrø, thi det har han vistnok været altid, men at han pukker paa Grundlovens § 82 her i dette Tilfælde; thi jeg synes, at der er adskillige andre Paragraffer, der trænge lige saa fuldt til Løsning i vor Grundlov som denne. Hvis man holder sig til Lovforslaget i det foreliggende Tilfælde, vil det altsaa komme til at gaa ud over mange Kommuner og skade Skatteyderne i alt for høj Grad. Jeg vil derfor haabe, at det foreliggende Forslag, om det skal fremmes, maa blive ændret i en tilbørlig Grad. — Jeg er enig med det ærede Medlem for Odense Amts 5te Valgkreds i, at der er Ting, nemlig Gravhøje og Stendysser, man bør frede; jeg har haft Lejlighed til at se den Vandalisme, der udøves, naar en Amtskommune har haft Løv til at tage Sten til Broer og lignende. Jeg kender en Mand, der, da han skulde bygge sit Hus, ikke nænnede at tage en Høj bort, men vilde frede den; han syntes, det var saa dejligt med dette Mindesmærke fra Oldtiden. Men hvad sker? En skønne Dag kommer man og tager den uden at give ham virkelig Erstatning. Altsaa, jeg kan være enig med det ærede Medlem paa dette Punkt, men det er snart ogsaa det eneste. Maa jeg endnu blot udtale, at da Forholdene stille sig saa forskellige for de

forskellige Kommuner, kan jeg godt se, at det vil blive meget besværligt at faa en Lov igennem uden at gøre Uret mod nogen. Der er saaledes Tilfælde, hvor man i en Kommune ikke kan faa en eneste Smule Grus f. Eks. til private Veje, Veje, der gaa fra den offentlige Vej og ind til Gaardene. Her vilde man gøre en god Gerning, hvis man lod Kommunerne have saa meget at sige, at de kunde fordre, at vedkommende for Betaling skulle have tilstrækkeligt Grus til deres private Veje. Der er, ved jeg, adskillige Steder Vejstrækninger, hvor man ikke kan faa en eneste Smule Grus, naar vedkommende Lodsejer, her ogsaa Godsejer, ikke vil tillade det. Sluttelig skal jeg da udtale Haabet om, at det Udvalg, der naturligvis bliver nedsat, vil betænke sig meget, inden det gaar med til §§ 4 og 5 i dette Lovforslag.

A. Jensen: Ja, det forekommer mig rigtignok at være en meget brat Vending, som det ærede Medlem for Storeheddinge (Svend Høgsbro) har gjort fra i Ejor til i Aar, og jeg maa meget beklage den forunderlige, mig ganske uventede Vending, der er sket. I Ejor vare vi fuldt ud enige om dette Forslag, saa at jeg tør sige med Sandhed, at jeg ikke kunde mærke den mindste Nuance i vor Opfattelse af denne Sag. Nu er det ærede Medlem brat svunget om og har gjort Front mod, hvad han hævdede her i Tinget i Ejor. Udvalget havde som bekendt valgt det ærede Medlem til Ordfører, da vi indbragte den omtalte Dagsorden med Opfordring til Ministeren om at udarbejde et Forslag, det som nu ligger her paa Bordet. Hvis den ærede Formand tillader det, skal jeg læse blot nogle faa Liniér op af, hvad den daværende Ordfører, Folketingsmanden for Præstø Amts 1ste Valgkreds, udtalte i sin Motivering af denne Dagsorden. Han taler først om den første Grundsætning og hævder, at det er i fuld Overensstemmelse med Grundlovens § 82, at overhovedet Ekspropriation finder Sted. Dernæst siger han om den anden Grundsætning i Forslaget, nemlig om fuld Godtgørelse, disse Ord: „Idet vi ere enige om denne Grundsætning“ — den første altsaa — „ere vi tillige enige om den anden Grundsætning, at den, som er Ejer af de Ting, som ere Genstand for Ekspropriation, bør have den ham ifølge Grundlovens § 82 derfor tilkommende Erstatning, og det bør han ikke blot have, hvor det er en Kommunalbestyrelse, der eksproprierer Materiale til det Øjemed, jeg nys nævnte, men ogsaa, hvor